

РОЗДІЛ III

МЕТОДИЧНІ ОРІЄНТИРИ НАВЧАННЯ ХІМІЇ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

ВІЗУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ДОПОМОГОЮ СКРАЙБІНГУ

Гусар В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Новітні методи сприйняття інформації вкрай необхідні в умовах розвитку сучасних технологій та великих інформаційних потоків. Поступово наш мозок звикає до яскравих картинок та відео – формується так зване «кліпове мислення» [4]. Всім відома презентація формату PowerPoint вже давно є допоміжним засобом візуалізації навчального матеріалу, але її можна віднести до більш стандартних. Нещодавно в освітньому середовищі почали зустрічатися слова «скрайбінг», «скрайб», «скрайбер», що є складниками скрайб-технології.

Скрайбінг (від англ. Scribing) – це описування або розмітка, scribe – переписувати, описувати, розмічати, а scriber – це інструмент для розмітки. У сучасному світі скрайбінгом називають візуалізацію інформації за допомогою малюнків та графічних символів. Певний аудіоряд супроводжується ілюстраціями «на льоту» маркером на білій дошці чи фломастерами, маркерами, олівцями, фарбами на папері. Таким чином слухачі одночасно чують і бачать приблизно одне і те ж, що сприяє кращому засвоєнню інформації.

Людину, яка працює над скрайбінгом, називають «скрайбером», а презентацію, яку вона створює – «скрайбом». Професійний скрайбер – це людина, яка не стільки вміє малювати, скільки володіє навичками швидко знаходити точні та прості візуальні символи для супроводу розповіді [2].

Є два основних види скрайбінгу: фасилітація та відеоскрайбінг. Скрайбінг-фасилітація (від англійського facilitate — допомагати, полегшувати, сприяти) — це переклад інформації зі словесної форми у візуальну та фіксування її у режимі реального часу. Робота вчителя на уроці під час пояснення нового матеріалу з крейдою в руках — приклад скрайбінгу-фасилітації. Переваги відеоскрайбінгу полягають у тому, що відеоролик можна використовувати безліч разів, цей вид діяльності викликає у виконавців особливу зацікавленість [1].

Можна також виділити декілька найпоширеніших видів відеоскрайбінгу – мальований скрайбінг, аплікаційний скрайбінг та онлайн-скрайбінг.

Мальований скрайбінг є класичним видом скрайбінгу. Художник (скрайбер) зображує в кадрі картинку, піктограми, схеми, діаграми, записує ключові слова. Це відбувається паралельно з текстом, що звучить за кадром.

Аплікаційний скрайбінг — на довільний фон у кадрі накладаються чи наклеюються готові зображення, які відповідають тексту, що озвучується. Магнітний скрайбінг є різновидом аплікаційного, єдина відмінність – готові зображення кріпляться магнітами на презентаційну магнітну дошку.

Онлайн-скрайбінг — при створенні цього виду скрайбінгу використовуються спеціальні програми й онлайн-сервіси, наприклад PowToon, VideoScribe та інші. З їх допомогою відео можна створювати за готовими шаблонами, однак безкоштовні можливості зазначених сервісів обмежені [3].

Використання скрайбінгу в навчанні зумовлено дидактичним потенціалом цієї технології, який полягає в створенні нових можливостей для реалізації на більш високому рівні таких принципів навчання, як: наочність (ілюстрація, демонстрація), доступність, усвідомленість, емоційність навчання.

У процесі навчання візуалізація допомагає правильно аналізувати і засвоювати інформацію. Зрозумілі малюнки, схеми або діаграми сприяють швидкому засвоєнню великих

обсягів інформації, запам'ятовуванню без зусиль, а також є можливість простеження взаємозв'язку між блоками інформації.

Список використаної літератури

1. Андрощук І. В., Андрощук І. П. Скрайбінг-презентація як засіб підвищення ефективності освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Том 72. № 4. С. 67–80.
2. Білоусова Л. І., Житеньова Н. В. Візуалізація навчального матеріалу з використанням технології скрайбінг у професійній діяльності вчителя. Фізико-математична освіта. 2016. Випуск 1 (7). С. 39–48. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2016_1_6.
3. Потькало О.М. Скрайбінг як сучасна форма візуалізації навчального матеріалу. Режим доступу: http://potkalo.blogspot.com/p/blog-page_24.html
4. Шиян Н., Криворучко А., Стрижак С. Підготовка майбутніх учителів хімії до застосування хмарних сервісів у професійній діяльності // Науковий вісник Ужгородського університету. – Серія : «Педагогіка. Соціальна робота». – Випуск 1 (48) ' 2021. – С.450-455.

ОСОБЛИВОСТІ ЕДЬЮТЕЙМЕНТУ ЯК СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ Крайко О.О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Згідно із теорією Марка Пренські, наші учні звикли отримувати інформацію одночасно з кількох джерел (їх кількість може сягати до 30 одночасно), саме тому традиційні форми уроків не можуть задовольнити школярів і втамувати їх специфічний «інформаційний голод». До того ж нейронні зв'язки у мозку представника покоління Z та Альфа не дозволяють зосереджувати увагу на будь-чому довше ніж 8 секунд. Для таких учнів характерне «кліпового мислення», потреба постійного інтерактиву в навчанні, домінування розважального елемента або наявності такої інформації, яку не знайдеш «в один клік» у інтернеті. Оригінальна подача матеріалу на уроці, цікавість, елемент гри ще ніколи не були настільки важливі [3].

Саме тут в нагоді стане едьютеймент, освітня технологія, що набула останнім часом поширення у працях вітчизняних та зарубіжних педагогів. За промовистою назвою ховається злиття двох англійських слів education – навчання і entertainment — розвага, тобто навчання як розвага. У літературі можна знайти десятки різних трактувань терміну «едьютеймент». На думку К. Крутій це «нова освітня технологія, яка ґрунтується на отриманні дитиною та педагогом задоволення від процесу навчання (первинного інтересу до предмета, явища, інформації) [2].

О. Гнатюк визначає едьютеймент як «цифровий контент, який з'єднує освітні та розважальні елементи та забезпечує при цьому інформування аудиторії при максимально полегшеному аналізі подій» [1]. На просторах інтернету зустрічається і таке тлумачення: «Едьютеймент – це сучасна педагогічна інновація, яка ґрунтується на візуальному матеріалі, оповіданні, сучасних психологічних прийомах, ігровому форматі, інформаційних і комунікаційних технологіях, метою якої є максимальне полегшення аналізу подій, підтримування емоційного зв'язку з об'єктом навчання, залучення і тривале утримання уваги учнів» [2]. Технологія дозволяє у розважальному форматі моделювати ту діяльність, яка розвиває креативне мислення та фантазію школярів, а також ті якості, що сприяють самореалізації учнів, їх соціальній взаємодії у колективі. Проаналізувавши усі визначення, отримаємо розуміння того, що едьютеймент – це могутній мотиватор для процесу навчання, адже учні мають можливість одразу бачити практичні результати своєї діяльності. Разом з тим технологія едьютейменту є чудовим способом ненав'язливо навчати школярів, які не виявляють успіхів у навчанні, не мають особливого зацікавлення до будь-якого предмета у школі.

Едьютеймент як розвага в освітньому форматі відомий вже достатньо довгий час. Це наприклад, функціонування антропологічних, етнографічних, природознавчих музеїв, парків